

El “prejudici optimista”, un obstacle per a la contenció de la pandèmia

- En un editorial publicat a la revista ‘Annals of Neurology’, investigadors del Barcelona Brain Health Initiative indiquen que les persones que creuen tenir menys risc d’infectar-se amb el SARS-CoV-2 que el seu entorn podrien tenir més possibilitats de no seguir les mesures de prevenció i presentar reticències a la vacunació.
- Un estudi realitzat amb més de 3.300 persones de l’Estat espanyol indica que durant el confinament un 35,3% es preocupava més per la salut de les persones properes que per la de si mateixos.
- El treball s’ha publicat en el marc del projecte Barcelona Brain Health Initiative, liderat per l’Institut Guttmann, impulsat per la Fundació “la Caixa” i amb la col·laboració de la Universitat de Barcelona.

Barcelona, 14 de gener de 2021.- El “biaix d’optimisme” o “prejudici d’optimisme” es defineix com la percepció errònia d’una persona en considerar que té menys possibilitats d’experimentar una situació adversa de les que té realment o de les que tenen les persones del seu voltant. Investigadors del projecte [Barcelona Brain Health Initiative](#) (BBHI) han publicat un editorial a la revista *Annals of Neurology* en què alerten que **aquest biaix és poc realista i pot influir negativament en el compliment de les mesures de prevenció de la Covid-19**. Afegeixen que aquest fet pot veure’s **accentuat amb l’inici de les vacunacions**.

“El biaix optimista pot ser molt beneficiós per reduir l’estrès, controlar l’ansietat i promoure la salut –explica Álvaro Pascual-Leone, Director científic del BBHI i catedràtic de Neurologia de la Harvard Medical School–. Però lluitar amb una pandèmia requereix canvis de comportament, adherència a les normes i adopció de pràctiques que poden ser incòmodes. Això pot costar més a les persones amb aquesta perspectiva optimista, i **més encara si amb l’arribada de les vacunes la gent percep que la seva sensació de risc disminueix**”, afegeix.

El BBHI és un projecte de recerca, destinat a entendre com mantenir la salut cerebral, que compta amb una cohort de més de 5.700 voluntaris. Entre març i juny del 2020, els investigadors van enviar 4 qüestionaris i van recollir respostes de 3.326 persones, on s’inclouen qüestions relacionades amb la preocupació per la seva salut i la de les persones properes.

Al llarg dels 4 mesos, de mitjana un 35,3% dels participants van manifestar **més preocupació per la salut d’amics i familiars que per la seva**. Aquests percentatges es mantenen **fins i tot en els voluntaris amb factors de risc** relacionats amb la Covid-19, com ara l’edat, l’obesitat o la diabetis, i també en el subgrup de persones que van ser diagnosticades de Covid-19, van necessitar hospitalització o tenien una persona propera diagnosticada, hospitalitzada o que va morir a causa de la malaltia. Els resultats del BBHI també han revelat que **les dones i les persones de més edat són més realistes**, i per tant es preocupen més per si mateixes que pels altres. “Encara que soni contradictori, **en el context actual de pandèmia és més solidari preocupar-se per un mateix**, perquè la millor manera de protegir els altres és protegint-te tu”, argumenta David Bartrés-Faz, investigador principal del BBHI i professor de la facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la Universitat de Barcelona.

Cultures individualistes o col·lectives

Aquestes dades coincideixen amb les del grup d'anàlítica internacional [YouGov](#), segons el qual al món hi ha un percentatge elevat de gent més preocupada pel potencial impacte del SARS-CoV-2 en els altres que en ells mateixos. Tot i així, les dades reflecteixen canvis per països: a Europa, un 22% de les persones manifesta preocupar-se més pels altres que per un mateix; als Estats Units, aquesta xifra es redueix fins al 15%; i als països de l'Est fins al 9%.

Els investigadors assenyalen que això es correspon amb diferències culturals entre societats individualistes o col·lectives. Les cultures individualistes com les d'Europa i EEUU emfatitzen les fites i drets individuals, mentre que les col·lectives, com les del Japó, Corea o la Xina, posen l'accent en els objectius de grup.

Els autors de l'article alerten que aquesta sensació excessiva de seguretat pot implicar que no se segueixin les recomanacions i posar en perill no només la salut individual, sinó també la pública. "Afortunadament, **el biaix d'optimisme pot ser modulad** de manera que es promoguin els valors col·lectius", afirma Pascual-Leone. Per aquest motiu, els investigadors advoquen per posar de relleu el paper de la neurociència per optimitzar les campanyes destinades a la promoció de la vacunació i l'adopció de mesures de prevenció de la pandèmia.

- [Artículo: Beware of optimism bias in the context of the COVID-19 pandemic. *Annals of Neurology*, 11 January 2021.](#)

Fundació Institut Guttmann

Institut Guttmann és un hospital de neurorehabilitació especialitzat en el tractament mèdic quirúrgic i la rehabilitació integral de les persones (adults, joves i nens) amb lesió medul·lar, dany cerebral adquirit o alguna altra discapacitat d'origen neurològic. El seu objectiu fonamental és proporcionar una atenció especialitzada, integral, continuada, personalitzada i amb el més alt nivell humà, científic i tècnic, així com la promoció de la recerca i la docència en l'àmbit de la neurociència.

Més informació i entrevistes

Comunicació Barcelona Brain Health Initiative

Júlia Bestard

93 497 77 00, ext 2372 / jbestard@guttmann.com

Comunicació Fundació "la Caixa"

Irene Roch

669 457 094 / iroch@fundaciolacaixa.org